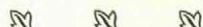

langs de slootkanten en de wriemelende waterbewoners; de geweldige stapelwolken als sneeuwbergen in de blauwe lucht, geniet van dit alles nog evenzeer op hoogen leeftijd.

Te veel menschen, jong en oud, missen dit natuurgenoet door onbekendheid.

B. STOFFEL.

VAN GROEI EN BLOEI EN JAARGETIJD.

De strenge winter van 1942 heeft bij menigeen weer bespiegelingen gewekt over de achterlijkheid van het seizoen. Toen het eenmaal was gaan dooien in het begin van Maart kwamen telkens met de vraag hoeveel dagen, weken, maanden zelfs, wij ten achter waren.

Wel, op 8 Maart waren we precies twee maanden ten achter want op 8 Januari was de felle sneeuwlooze vorst begonnen en die duurde tot 24 Januari. De Engelschen noemen dat heel aardig „black frost”. Toen kwam een zware sneeuwval en op 29 Januari eventjes dooi en regen. Maar dat was een korte vreugd. In den nacht van 30 Januari wees mijn thermometer weer -12° C. en nu bleef het vriezen totdat op 7 Maart de overdag-zonnedooi inzette en de eerste vorstvrije nacht was die van 14 Maart.

Op beschutte plaatsen bloeiden de sneeuwkllokjes en winteraconieten reeds op 12 Maart. Met een paar dagen werd die bloei onstuimig en de groei hevig. Het door de sneeuw saamgedrukte dorre blad werd omhoog geheven door de opkomende en zich strekkende winteraconieten en doorboord en geheven door sneeuwkllokjes en vogelmelk. Daarmee begon het „inhalen” en ondanks de guurheid en dank zij de zon kwam dat in zes weken in orde. Ja, in het eind van April hadden sommige beuken zelfs weer een voorsprong en vertoonden al een rijken bloei, waar we dezen herfst van hopen te profiteeren. Dan gaan we beukennootjesolie persen.

In normale jaren bloeiden de sneeuwkllokjes drie maanden lang. Maar nu in 1942 waren ze pas goed in bloei op een tijdstip, dat ze anders eindigden. Ze repten zich dus en speelden dat klaar in drie weken. Eranthis, Scilla, Crocus, Erythronium speelden ook van haast-je rept-je, evenals de elzen en de hazelaars. Corydalis kwam een eindje achteraan, maar was op 1 Mei zoowat uitgebloeid.

De overwinterende wilde planten, zoowel de éénjarige, als de tweejarige en overblijvende kwamen ongedeed van onder de sneeuw te voorschijn: Gouwe, Lookraket, Pinksterbloem, Silene, Viooltjes allemaal even frisch. Lookraket speelde het nog net klaar om op zijn 30sten April de eerste bloemen te vertoonen en ook de Gouwe was toen al paraat.

De planten, die hier hun grensgebied hebben, kwamen er minder goed af. Mijn Gele Hoornpapavers zijn allemaal bevroren en dood en ook Gaspeldoorn en Brem hebben een knauw gekregen. Jonge lage Bremmetjes konden het nog net redden. Hoe is het met Zeewolfsmelk en met Catapodium?

Mijn Sleedoorn staat „gewoonlijk” omstreeks 20 April in vollen bloei. Ditmaal vertoonde hij zijn eerste bloemen aan de onderste takken (dat is zoo zijn gewoonte) op 26 April. Die week verschil schrijf ik geheel toe aan de gure Grasmaand en de Sleedoorn heeft dus van den strengen winter niet geleden. De Berken bloeiden precies op tijd en weer heel mooi en overvloedig. Ook de larixen.

De Schildvink zweeg omtrent 23 Februari, voor het eerst in vele jaren. Hij wachtte hier tot 7 Maart. Van elders kreeg ik bericht, dat hij daar op 28 Februari zijn slag had doen hooren. Wulpen riepen op 8 Maart, een week te laat; het is intusschen best mogelijk, dat sommige lezers ze eerder hebben gehoord. De Tjiftjaf kwam ongeveer een week later dan gewoonlijk, de Fitis ook. Nachtegaal op 20 April is eigenlijk vrijwel gewoon. De officieele datum is 15 April. De Koekoek heet tegelijk te komen met de Nachtegaal, maar was ditmaal een week later.

Het ontluiken van boomen en heesters ging in de Aprilmaand in versneld tempo, hoogst

VAN GROEI EN BLOEI EN JAARGETIJDEN   31

waarschijnlijk wel, doordat de zon de aarde sterk verwarmde. Het gaat hier om de bovenste anderhalve decimeter, want daarin liggen vele werkzame wortels.

Vijvers, plassen en vaarten profiteerden ook wel van het zonnetje, maar het water is nu eenmaal traag als het aankomt op temperatuursveranderingen, vandaar dat zoo'n koudkleum als de Witte Waterlelie aankwam als hekkeluiters bij de Lenteparade.

Alles met alles zijn we er dus goed af gekomen na den allerstrengsten winter sinds 135 jaren. Het had nog beter kunnen uitvallen, wanneer April behalve zijn zonnigheid ons nog onthaald had op zijn zoo veel geprezen malsche regenbuitjes. JAC. P. THIJSSSE.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

De Vischotter tot pelswild verklaard! De copie voor het artikel over den Vischotter in de aflevering van Febr. '42 was reeds gezet, toen de besluiten van de Secretarissen-Generaal van Landbouw en Visscherij en van Justitie bekend gemaakt werden, waarbij dassen, steenen boommarters, zeehonden en otters met ingang van 16 Januari 1942 tot pelswild worden verklaard (cf. De Ned. Jager 47, nr. 30, p. 326). De genoemde zoogdiersoorten genieten dus voortaan de bescherming van de Jachtwet, met dien verstande, dat zij niet opgespoord, bemachtigd of gedood mogen worden, zoolang de jacht op pelswild niet geopend is. En mocht dit voor den otter het geval zijn, dan moet men voor deze jacht voorzien zijn van een jachtacte.

Inmiddels had een vierde strenge winter, die thans al zijn voorgangers sedert 1½ eeuw blijkt te hebben overtroffen, zijn intrede gedaan en enkele otters waren reeds door de bunzingjagers, die in verband met de hooge bontprijzen een groote activiteit aan den dag legden, bemachtigd. De genoemde, ter elfder ure afgekondigde besluiten konden dit niet terstond verhinderen. Dientengevolge valt er opnieuw een aantal slachtoffers te melden. In het Noorden van het land vielen 2 à 3 ex. bij Nijetrijne, een adult ♀ met jong onder Ambt-Vollenhove en zeer waarschijnlijk 1 ex. bij Genemuiden. In Utrecht schijnt eind Dec. '41 nog een ex. te Breukelerveen te zijn gedood; de vangst van een otter onder Loosdrecht omstreeks 9 Jan. '42, waarvan het bericht in vele dagbladen de ronde deed, lijkt gefantaseerd. (Wie weet de ware toedracht?). In Noord-Holland werden er minstens 2 gedood, nl. 1 ex. te Overdiemen en 1 ex. nabij het stoomgemaal van het Waterschap Groot Mijdrecht aan de Waver. Uit het gedeelte van deze provincie benoorden het IJ verkreeg ik nog geen gegevens. Tenslotte staat Zuid-Holland dit keer met minstens 7 slachtoffers bovenaan, nl. 1 of meer te Nieuwkoop, 1 te Warmond, 1 à 2 te Hazerswoude, 1 te Leiden en 3 in de omgeving van Alblasserdam. Uit het geheele Zuiden en Oosten van het land werd slechts één vangst bekend, n.l. uit de gemeente Escharen (N.Br.). Het eenige exemplaar, dat waarschijnlijk een natuurlijk (honger)dood stierf, was het bovengenoemde ex. uit Warmond, een ♀, dat op 5 Febr. bij de jachthaven „Het Zwanengat" gevonden werd door den heer C. Brandse. Bij sectie bleek het 3 reeds goed ontwikkelde jongen te bevatten, die ca. 10 cm lang waren en thans in het Rijksmuseum van Nat. Historie te Leiden bewaard worden.

Sedert de publicatie van de laatste literatuurlijst kwam ik nog een belangrijk boek over den otter en zijn jacht op het spoor, t.w. R. Clapham, The Book of the Otter. A manual for sportsmen and naturalists, verschenen bij Heath Cranton Ltd. te Londen in 1922.

Of zich in ons land nog een bescheiden otterbevolking zal kunnen ontwikkelen of vestigen, moet de toekomst leeren. Veel zal daarbij afhangen van de wijze waarop aan de nieuwe bepalingen de hand wordt gehouden. Wanneer de kantonrechter voortgaat de overtreders tot geldboetes van f 10 à f 20 te veroordeelen, terwijl een volwassen otter thans voor f 50 à f 75 van de hand gaat, is daarop weinig kans.

In het belang van de statistiek houdt ondergeteekende zich steeds aanbevolen voor gegevens over otters en ottervangsten. Bilthoven, 14 Maart '42.

G. A. BROUWER.

Vogels te Loosdrecht. Hedenmiddag, 30 Maart 1942, fietste ik langs de Loosdrechtsche Plassen, om eens te kijken wat voor vogels er zooal te zien zouden zijn. Onderweg in de weilanden meldden zich allereerst kwikstaartjes, piepers en leuweriken. Later ook een rietgors. Op verschillende plaatsen hoorde ik de tiftjaf zingen dat het een lust was. Op de plassen aangekomen, viel mijn oog allereerst op ontelbare meerkoeten, veelal in gezelschap van kuif- en tafeleendjes en een enkele topper. Hier en daar zwom ook een fuut. Later zag ik nog een partje nonnetjes en vloegen er vijf wilde zwanen (*Cygnus cygnus*) over.